

**Громадська організація «Центр розвитку та правової підтримки
села»**

Проект в рамках реагуючого механізму Програми ФАРМ

**Проект: “Розвиток Ринкової Інформаційної Системи в сільському
господарстві.”**

Партнер проекту: *Farmer’s Independent Weekly*

Резюме фінального звіту

квітень 2005 – березень 2007

КОРОТКЕ РЕЗЮМЕ ПРОЕКТУ

Проект “Розвиток Ринкової Інформаційної системи в сільському господарстві” (РІСС) спрямований на створення стабільної інформаційної системи в сільському господарстві яка б дозволила надавати постійну, оперативну та тимчасову ринкову інформацію виробникам та переробникам сільськогосподарської продукції, обласним та районним управлінням сільського господарства, та іншим учасникам ринку.

Цілі проекту було досягнуто через збільшення обсягів та поліпшення якості щотижневого видання РІСС. РІСС виходить щотижня по вівторках та розповсюджується в усіх областях України. Щотижневик РІСС включає інформацію по цінах та основні види сільськогосподарської продукції та матеріально-технічні ресурси; інформацію та аналітичні матеріали про ринок сільськогосподарської продукції, інформацію про нові технології в аграрному секторі; статті, присвячені економічним питанням аграрного розвитку з огляду на існуюче законодавство та консультації спеціалістів з цілого кола питань.

Завдяки реалізації проекту з підтримки РІСС було досягнуто наступні позитивні результати: збільшення експортних можливостей с/г виробників; сприяння маркетингу с/г продукції; сприяння прозорості сільськогосподарського ринку; встановлення міжнародних контактів щодо обміну ринковою інформацією.

ВИХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ ТА ОБҐРУНТУВАННЯ ПРОЕКТУ

Розвиток ринкової інформаційної системи в аграрному секторі – один із шляхів підвищення ефективності с/г виробництва. Добре розвинена ринкова інформаційна система створює ринкові можливості для всіх категорій с/г виробників, підвищуючи, таким чином, їх прибутки та загальний рівень життя. В результаті проекту одноосібники, фермери, с/г підприємства, с/г виробники, переробники с/г продукції, с/г кооперативи, торгові компанії, районні відділи сільського господарства, освітні та наукові установи мають доступ до надійної ринкової інформації, кваліфіковані поради спеціалістів з питань запровадження новітніх технологій в аграрному секторі.

МЕТА/ЦІЛІ ПРОЕКТУ

- **Зниження ризиків в агробізнесі** – постійний доступ до ринкової інформації надає с/г виробникам можливість планувати свій виробничий процес, орієнтуватись в ринковому оточенні; таким чином, понижується ризик, пов'язаний з с/г виробництвом та маркетингом с/г продукції.
- **Розширення вибору асортименту продукції для переробників та споживачів** – поради, що надаються с/г виробникам РІСС, дозволяють їм адекватно діяти в ринкових умовах та встановлювати ділові контакти з переробними підприємствами.
- **Зміцнення позицій виробників при реалізації своєї продукції** – щотижневик РІСС надає надійну інформацію по цінах та забезпечує с/г виробників можливістю визначити найкращих покупців для своєї продукції. Доступ до достовірної ринкової інформації дозволяє с/г виробникам відстоювати свої позиції на С/г ринку.

- **Сприяння конкуренції при виробництві та продажу сільськогосподарської продукції** – доступ до с/г інформації дозволяє виробникам розширювати ділові контакти; знаходити найкращі продуктові ринки для зміцнення своїх конкурентних можливостей на ринку с/г продукції.
- **Підвищення рівня обізнаності робітників сільського господарства** - с/г виробники та переробники отримують поточну інформацію з питань законодавства та останніх змін, внесених до законодавчих документів, які регулюють діяльність аграрного сектору; ця інформація регулярно друкується на сторінках щотижневика.
- **Запровадження нових технологій в с/г виробництві та переробній галузі** – щотижневик РІСС ознайомлює с/г виробників з новітніми технологіями виробництва та переробки, що дозволяє підвищити продуктивність с/г виробництва завдяки запровадженню новітніх технологій.
- **Забезпечення доступу більшої кількості сільгоспвиробників до досвіду кращих екологічно безпечних агропрактик** – щотижневик РІСС інформує с/г виробників та переробників про кращі екологічно безпечні агропрактики та м.-т. ресурси з метою захисту навколишнього середовища та виробництва екологічно безпечних продуктів харчування.

РЕЗУЛЬТАТИ/ДОСЯГНЕННЯ ПРОЕКТУ

- Обсяг видання РІСС збільшився з чотирьох до восьми сторінок. Автори додали до щотижневика наступні розділи: “Найкращий досвід в с/г виробництві”, “партнерства в сільській місцевості”, “Питання – відповіді”, “Розвиток громадських організацій в сільській місцевості: практика та досвід”, “Фінансові установи – підтримка розвитку сільського бізнесу”. Ці нові розділи суттєво поліпшили зміст та якість видання.
- Наклад видання також значно збільшився, наприкінці четвертого кварталу проекту буда досягнута запланована кількість - 5000 примірників.
- Центр розвитку та правової підтримки села розробив вебсторінку РІСС (www.misa.com.ua), завдяки якому, доступ. До інформації отримала навіть більша кількість людей
- Навчальна поїздка в Канаду в газету *Farmer's Independent Weekly* надала можливість ознайомитись з практичним досвідом роботи щодо забезпечення фермерів інформацією. Під час навчальної поїздки розглядалися наступні питання: розробка, маркетинг та продаж с/г газети. Отриманий досвід був застосований під час підготовки видання РІСС.
- 52 семінари/практичні заняття були проведені у 19 районах Одеської області. Семінари/практичні заняття були присвячені різним темам стосовно розвитку сільських територій, інфраструктури та агробізнесу. Загалом 657 чоловік відвідали ці події.
- Інформація про РІСС розповсюджувалась під час проведення круглих столів та практичних занять, які проводились додатково до діяльності, запланованої поза бюджетом проекту. Практичні семінари включали наступні теми: “Створення дорадчих служб”; Вступ України до ВТО: перспективи розвитку та проблемні аспекти розвитку малого та середнього бізнесу” та “Роль дорадчих служб в розвитку малого та середнього бізнесу: практичний досвід Одеської області”.
- Центр розвитку та правової підтримки села став членом Національної асоціації сільськогосподарських дорадчих служб “Дорада”. З асоціацією були проведені

переговори щодо можливості фінансової підтримки видання за рахунок державної підтримки дорадчої діяльності в Україні.

- Розповсюдження щотижневика РІСС здійснюється на всій території України. Щотижневик отримують: обласна державна адміністрація; обласний відділ сільського господарства; національна асоціація фермерів; Національна асоціація сільськогосподарських дорадчих служб України та дорадчі служби в областях, інші громадські організації (сільського та районного рівнів).

КАНАДСЬКИЙ ПАРТНЕР

Під час першого кварталу реалізації проекту представник РІСС, Олена Шашкевич, здійснила навчальну поїздку в Канаду в газету *Farmer's Independent Weekly*, Манітоба. Протягом двох тижнів навчання Олена ознайомилась з практичним досвідом роботи канадської газети. Теми навчальних занять включали наступне: структура видання: розділи видання; економічний аналіз ринку с/г продукції та вплив на регіональну економіку; підвищення конкурентних можливостей видання; збільшення кількості клієнтів; як співпрацювати з фермерами, підписка та реклама; урядове фінансування; збір та обробка інформації; розробка друкованих матеріалів та вебсайту.

Навчання отримане в *Farmer's Independent Weekly* допомогло вдосконалити зміст, структуру та розповсюдження щотижневика. Більш того, навчання допомогло вдосконалити стосунки з партнерами та бенефіціаріями.

ВИСНОВКИ

Розповсюдження щотижневика продовжується і після завершення проекту. Партнерами проекту є Міністерство аграрної політики України, Асоціація фермерів України та її осередки, відділ економічного розвитку та Європейської Інтеграції при Одеській обласній інформації; керівники с/г підприємств, наукові установи, обласні с/г дорадчі служби, обласні державні адміністрації та ради, районні відділи сільського господарства в Одеській області та інших областях України та спеціалісти дорадники – всі користуються інформацією щотижневика та зацікавлені в його виданні.

Більш того, переговори були проведені з місцевими органами влади щодо участі у виданні та розповсюдженні щотижневика РІСС. Центр розвитку та правової підтримки став членом Національної асоціації с/г дорадчих служб «Дорада» та за її допомогою провів переговори з державною адміністрацією щодо фінансової підтримки видання. На початку 2007 в державний бюджет України була внесена стаття, яка передбачає фінансову підтримку с/г дорадчих служб. На даний час розробляється механізм використання цих коштів. Керівництво РІСС сподівається на можливість використання цих коштів для розвитку щотижневика РІСС.